

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

HLÓFIZETÉSI ÁRAK:

Melyben háshoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

FELÉLŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.

Kéziratok nem adódnak vissza.

Hirdetések árszabály szerint.

Még egy hónap.

Egy a népszövetség megalakulása körül nagy tevékenységet kifejtő vezérembertől kaptuk a következő sorokat, melyeket leközlünk a jó ügy érdekében, azokat, akiket nem illet, arra kérve, hogy ne vegyék magukra; akiket pedig illet, arra kérve, neheztelés nélkül olvassák s a sorokból ne haragot, hanem keresztényi buzgóságot merítsenek.

Közeledik az év vége. A jó gazda készül az évi számadásra. Végig tekint a lefolyt éven, számot vet az eredménnyel, a gazdálkodás egész menetével, hogy megtudja, hol mi a pótolni, vagy változtatni való. Az utolsó hónapot arra használja fel az okos gazda, hogy kiegyenlítsen, a mit kiegyenlíteni lehet, hogy a számadás annál nagyobb pluszszal záródjék.

A kath. Népszövetség is közeledik az éviszámadáshoz. Visszatekint egy munkában letelt évre, a melyben nemcsak tagjainak száma emelkedett 140 ezerre, de hatását is megmutatta már, mert általa megnyilatkozott a katolikus közvélemény szava, amelyet akarva, nem akarva meg kellett hallani és számolni kellett vele.

Eredmény tekintetében tehát szép az év; a számadás, tekintve azt, hogy csak egy évről szól, kielégítő, megnyugtató, sőt ha figyelembe vesszük, hogy bár hiányát régen éreztük, azt mégis a legújabb időkig nélkülözni voltunk kénytelenek, még fényesnek is mondható.

De azért itt is szebb és nagyobb eredményt érhattünk volna el, ha megtettünk volna annyit, a mennyit az ügy érdekében tennünk kellett volna, ha teljesen fel tudtuk volna becsülni a szervezetnek fontos hivatását. Nemcsak az országban, de a mi szűkebb határaink között, a kalocsai egyházmegye területén is akadnak még a népszövetség jótékony hatásából teljesen kizárt községek, ahol alig-alig tettek valamit a népszövetség szervezése érdekében.

Megtartottuk a központ közreműködésével az értekezletet. De azóta bőségesen lett volna alkalmunk más vasárnapokon is megtartani gyűléseinket vagy értekezleteinket, szervezni katolikus népünket. Nem történt meg. A mi történt, nem volt elég.

A mulasztást csak pótlással lehet jóvá tenni.

Itt van már egy hete az év utolsó hónapja. Sokat tehetünk még ez egy hónap alatt. Fontos e hónap munkája azért is, mert ez a legalkalmasabb idő arra, hogy az emberekkel megismertessük a népszövetséget. A külső gazdasági munka szünetel, az emberek megkaphatók. Ezt az előnyt ki kell használni. Van még egy körülmény, amely tette sarkal bennünket e hónapban. A tagdíjért ellenszolgáltatásra tarthat számot a tag. Az alapszabályok kötelezik a tagot arra, hogy a belépés hónapjában fizesse le az egész évi tagsági díját, de ellenszolgáltatást csak a belépés hónapjától kap. Ez az oka annak, hogy oly nehezen szánja rá magát a szegény ember a belépésre évközben, — mert ugyanannyi tagdíjért kevesebbet kap, mint az, aki az év elején lép be a szövetségbe. Azért toborozzuk most a tagokat a jövő évre, hogy egész évi tagilletményhez jussanak a tagok. Alapítsa meg mindenki önmaga a saját községében a legalkalmasabb napot és agítájon, szerezzen minél több tagot a népszövetségnek. Pótoljuk a mulasztást és dolgozzunk a jövőre!

Népszövetségi.

A szabadkai tisztujtás.

Ma járt le a határidő, ameddig a 10-én megejtendő tisztujtásra a pályázatok benyújthatók voltak. Újak, régiek is folyomadtak. Eddig is folyt ugyan már a korteskedés, de mátol fogva hevesebb tempóban indul meg. Mi lesz az eredménye, azt majd 10-én, valamikor este, megtudjuk.

Jó-e a tisztujtás; elmaradhatna-e a választás? Ez a kérdés nagyon sokszor napirenden van most a társaságokban. Egyéni szempontokból itélve, az életfogytiglan tartó kinevezési rendszer bizonyára jobb. Ha a közérdeket tekintjük, akkor vitaközlésnek van helye. Letagadhatatlan azonban, hogy amennyire védi a tisztviselői működés biztonságát a kinevezési rendszer, ép oly mértékben ellenőrzí a tisztviselőnek működését a választási rendszer. Ebből a szempontból feltétlenül jobb a választás.

Igaz ugyan, hogy a tisztujtáskor magánérdekek halmaza is közbelép, s talán eltérít az igaz utról, de ez mindig reparálható. A kinevezés azonban ugyancsak ültethet érdekeket a köznek a nyakára fojtó teherként.

A hat évenként meg-megújuló választást nem tudám perhorreskálni, amint hogy határozottan el tudnám itélni az ideiglenes kinevezést. A meg-megújuló tisztujtás az igyekezet biztosítéka, az ideiglenes kinevezés a kinevezőnek a kinevezett fölötti önkényének biztosítéka. Az életfogytiglani

választás feltétlenül igazolt a kezelő személyzetuél, mert ennek kvalifikációja nem engedi meg az életpályákban való válogatást, míg az egyetemi végzettséghez kötött állásoknál a pályázó esetleges elbukása nem jelenti a kegyértől való megfosztást. A bukás után a bukott egyénisége mindig az előző működés szerint érvényesülhet. A bukottnak a baja, ha előző működése rokonszeny helyett közellenszenyvet szült. Az igazságos, becsületes, önzetlen működés sohasem lehet anyja a közellenszenyvetnek.

A Keresztény Szociális Egyesület Országos Szövetsége f. hó 6. 7. és 8-án tartja meg V. évi rendes közgyűlését a Szent-István-Társulat dísztermében. Ugyanakkor gyűléseznek a keresztény szociálista famunkások, vas- és fémmunkások, épületmunkások, cipészek, szabók és földmunkások országos szakszervezetei. A tárgyalási programot képezi: a választói jog tervezete, az ipartörvény és a vasárnapi munkaszünetről szóló törvényjavaslat.

Kiállítók gyűlése.

Pénteken, f. hó 4-én az idei iparkiállítás és karácsonyi vásárban résztvevő iparosok gyűlést tartottak az általános ipartestületben. Ugy volt tervezve, hogy ezt a gyűlést a Pest-szállodában fogják megtartani, a hol nyomban kijelölik a kiállítandó tárgyak helyeit, ám de az aggasztóan nyájas fogadtatás miatt ez a terv meghiusult. A szálloda bérlője egyetlen mécses sem volt hajlandó meggyújtatni a termekben, már pedig világosság nélkül ilyen dolgot elvégezni nem lehet. Volt is emiatt zugolódás, de szerencsére a kiállítás leleményes elnöksége könnyen túltette magát a vendégszeretet hiánya folytán előállt zavarón.

Meghívta az egybegyűlt kiállítókat az ipartestület helyiségeibe, ahol az előre rajzszzerűleg elkészített tervekbl minden kiállító megtudhatta, hogy a rendelkezésre álló területnek melyik részén lesznek az 5 tárgyai elhelyezve. Az elnökség a kiállítókat ezenkívül értesítette a bizottság által eddig hozott összes határozatokról és az elnökség intézkedéseiről.

A nagyszámban megjelent kiállítókat szinte csodálkozva vettek arról tudomást, hogy mily nagy a kiállítókat száma. Egyben valamennyien konstatalták, hogy soha nem tapasztalt érdeklődés mutatkozik városzerte az iparosok mozgalma iránt, a miből önként következik, hogy ennek a kiállításnak meg lesz az erkölcsi és anyagi sikere.

A kiállítás megtekintésére a kamara területéről érkezett bejelentések fölött is határozott a gyűlés és örömmel értesült arról, hogy ezt a tanulságos kiállítást messze vidékről is felfogják az érdeklődők keresni, a mi szintén egyik jele annak, hogy erre a kiállításra szükség volt.

Keresztények csak keresztényeknekél vásároljatok.

Háboru.

Az éjszaka, ma is a katonaszállító vonatok egymásután haladnak át Szabadkán. Annyi a katonaságot, hadiszereket szállító vonat, miszerint a nép között ma elterjedt az a hír, miszerint a magánforgalmat három napra beszüntetik. Az éjszaka a Szabadkán áthaladó vonatról a katonákat kiszállni sem engedték.

Néhány nap múlva 100.000-re emelkedik a Boszniai létszám. Veszedelemes háborútól azonban még mindég nem tarthatunk. A tél téletlensége a szerb és montenegrói rablóbandáknak jó alkalom a rablásra. Ezek is meggondolják azonban majd a dolgot, ha Bosznia és Hercegovina minden sarkában magyar vagy osztrák szuronyokkal találkoznak. És ha nem gondolják meg, hát majd kénytelenek leszünk őket a saját fészükben becsültre oktatni.

*

Első hivatalos nyilatkozatot ma közölnék a lapok. Tittoni, olasz külügyminiszter nyilatkozott a helyzetről. Nyilatkozata se hideg, se meleg. Amíg ugyanis egyrészt fen akarja tartani a hármasszövetséget, addig bevallja azt is, hogy keresi a közeledést Oroszországhoz és Angliához, különösen az elsőhöz. A lóláb bizony kilátszik Tittoni beszédéből, bárhogyan helyteleníti is az olasz diákok tüntetését, amelynél azonban alighanem elszámították magukat, mert ahogyan elhallgattak a csehek, úgy majd elhallgatnak a felbujtott olaszok is.

Gazdasági munkás özvegyének segélyezése Szépligeten.

A felebaráti szeretet gyakorlása nyert kifejezést Szépligeten akkor, amidőn f. évi november 29-én Szabó Imre gazd. munkás özvegye a cselédek és munkások segélyező pénztára részéről 400 korona segélyben részesült.

Az összeget a földmívelési miniszter megbízásából Dr. Fáy Gyula kir. kamarás, a segélyező pénztár igazgatója szép és jól sikerült ünnepély keretében adta át az özvegynek. Az ünnepélyre szép számú közönség gyűlt össze. A miniszteri-, valamint a Bácsb. várm. gazdasági egyesület kiküldöttei: Rác György alelnök és Hesz Márton egyll. megbízott a vasúti állomáson az előjáróság részéről szíves fogadtatásban részesültek.

Az ünnepély délelőtt féltíz órakor szent misével vette kezdetét, mely örvendetes körülmény bizonyoságot szolgáltat, miszerint manapság már mindenki, még az úgynevezett magasabb körök is tisztában vannak azzal, hogy a haladó ember összes ténykedéseinek sikeréhez Isten áldása szükséges. Szentmise alatt Drach Antal plébános a hivatás alkalmi beszédet intézett. Mire végével a község nagyszámú gasdaközönsége az intelligencia vezetésével a népiskola dísztermében gyülekezett. Itt Rác Gy. nyitotta meg a gyűlést, miután úgy az egybegyűltek, mint pedig az özvegyhez buszítólag szólott. Utánna dr. Fáy Gyula királyi kamarás, a segélyező pénztár célját ismertető népies felolvasást tartott, mely a hallgatóság körében élénk érdeklődést keltett.

Végül Hesz Márton szentfülöpi tanító, gazd. egyll. megbízott beszélt nagy figyelem között. Beszédében a munkaadó és munkás közötti megkívánandó egyetértésről szólt, többiek között a hallgatóságot a keresztény felebaráti szeretetet ápoló jótékony intézetek támogatására buzdította. Beszéde nagy hatást keltett.

A beszédek elhangzása után, Batyer Bálint, községi bíró a beteges, fekvő főbíró helyett, az özvegynek átadta a segélyösszeget, ki azt zokogva köszönte meg.

Délben a községi nagyvendéglőben közös ebéd volt. Az itt elhangzott toasztok közül különösen megemlítendő: Rác György dr. Fáy Gyula, Hesz Márton, Bärker Miklós kisgazda, a délvidéki községi gazdakör el-

nöke — és Banyács Simon jegyzőnek toasztjai.

Asztalbontás után a vidékiek a vendégszerető Szépligetiektől kísérve, a vasúti állomásra hajtottak, ahonnan szívélyes bucsuzkodás után kiki kedves emlékekkel tért vissza családi otthonába.

Tavy.

Katholikus gyermekvédelem.

A Jézus szent szivéről nevezett kármelita-apácák.

Ezt a kongregációt, mely nagy nehézségek és mindenféle legyőzhetlennek látszó akadályok között Berlinben, a „Szent-József-Otthon“-ból keletkezett, főm. Satolli bibornok, Frascati püspöke befogadta egyházmegyéjébe, és anyaháza Róma közelében az albáni hegyek ormán, Rocca di Papa (a pápa sziklája) nevű városkában van.

A kongregáció célja az, hogy tagjai magokat teljesen a lelkek megmentésének szentelik a bel- és külföldön. Mily beláthatatlan működési tér áll tehát nyitva ezen apácák előtt, kivált napjainkban! Nem volt század, mely a nőre akkora és oly szent munkát rótt volna, mint a mi századunk, szociális viszonyaink.

Meg kell menteni az elhagyott, apátlan-anyátlan gyermekeket, védeni a romlástól a fiatal leányokat, fel kell keresni a szegény lányka katolikusok és hitetlenek családjait, rendezni azoknak sokszor rendezetlen házassági viszonyait, őket imádságra, templomba járásra, szentségek felvételére tanítani, buzdítani stb. Ez képezi ezen apácák működését kifelé, mialatt minden egyes kolostoruk a szó legszorosabb és legnemesebb értelmében menedéket és otthont nyújt a szegény gyermekeknek.

Az első „Otthon“-nak egyik látogatója Berlinben igen találó cikket írt, mely világosan elmondja célját és mivoltát ezen intézménynek, melyhez hasonlót Ujpesten tesíteni az apácák legforróbb óhaja.

A „Szent-József-Otthon“ meglátogatása programjában kellene lenni minden katolikusnak, ki Berlinbe megy. Itt a főszegek találkozik a durvasággal, az ártatlansága romlottsággal és az egészen végighúzódik a hősiességnek ama főszegek vonása, melynek Istenbe vetett bizalma a napról-napra növekvő nehézségekkel egyre gyarapszik.

Az 1891-ben, Aldoosesütörtökön történt, hogy a megboldogult dr. Jahnel prelat ezen mű szerzőjének beleegyezését adta tervéhez, mely abban állt, hogy gyermeklelkek gyenge virágait, melyek gyomlálatlan kertben vadon nőttek föl, átülteti oly talajba, hol kertész gondja őrökdi felettük. A „Szent József-Otthon“ olyan gyermekek számára létesült, kiknek szülei egymástól elválva éltek, akiknek apja, vagy anyja tébolydában szynlódik, vagy akiknek nevelését a mostoha tehernek tekinti és szívesen megválnék tőlük, tehát oly gyermekek számára, kik az elzülés veszélyének vannak kitéve. Egészen más ennek a célja, mint az árvaházaké, más, mint a javítóintézeteké. Csak romlatlan gyermekek vétetnek föl és minden rossz jellem már az első hetekben eltávolítottatik, még mielőtt árthatna. E tekintetben az apácák fölötté vigyázatosak, hogy az együttéléssel járó veszélyek minél csekélyebbek legyenek.

A „Szent-József-Otthon“-ban a gyermekek egyes családokban élnek. Minden 16, korra és iskolai osztályra egyenlő gyermek két-két apácával képez családot; a gyermekeknek külön ebédlő, külön háló- és nappali szobái vannak. Ez a berendezés egészségi szempontból is igen bevált. A járványoszerű gyermekbetegségek rendszeren nem terjednek túl azon egy gyermekcsaládon, amelyben kitörnek.

Tauscher kisasszony, most szent József-ről nevezett M. Mária Terézia 1891. augusztus 2-án vette pártfogásába az első három gyermeket. Kezdetben két kis udvari szobát és egy konyhát bérelt. Egy év múlva már 50 gyermek volt anyai gondjaira bízva, most pedig már mintegy 600 gyermekről kell gondoskodnia. Az intézetnek Berlinen öt

főke van, melyek közül három gyermeknevelésre szolgál.

A kármelita-rend tartományi főnökének, P. Soós Istvánnak indítványozására a Jézus szent Szivéről nevezett kármelita-apácák nem régiben Magyarországra jöttek és 6 Nagyméltósága gr. Csáky Károly váci püspök ur engedelmével Ujpesten telepedtek le. Reméljük, hogy a rövid fennállása óta már 7 országban elterjedt és oly áldásosan működő kongregáció itt is csakhamar felvirágozik.

A kezdet már megvan, mert már eddig is 7 magyar leány csatlakozott hozzájuk, kik a lélekmentő apostolkodás nemes munkájában osztozkodni akarnak, de hogy tevékenységüket kifejthessék, mindenekelőtt megfelelő házra volna szükségük, aminőt azonban mind-egyedíg nem találtak, miért is egyelőre a legszükségesebbre szorítkozza, a város szélén egy kis bérházban húzódtak meg abban a reményben, hogy miként 12 évvel ezelőtt Berlinben, úgy majd Magyarországon is csak találkoznak nagylelkű jötevők, kik az elhagyott gyermekeknek otthont, menedék-helyet építenek. És hol volna ilyen otthonra nagyobb szükség, mint a 30 év alatt 5000-ról 50.000-re szaporodott lakosságu gyárvárosban, Ujpesten, hol száz, meg száz, sőt mondhatni ezer meg ezer gyermek növekszik fel nevelés és felügyelet nélkül, jóformán az utcán?

Mélyen tisztelt olvasói e soroknak, könyörüljete meg az isteni gyermekbarát eme kedvencein és segítsetek áldozatkész szívvvel szent József és szent Terézia oltalma alatt lelkeket menteni Jézus szentséges szivének nagyobb dicsőségére.

Bizonyára találkoznak a nemeslelkű magyar honlányok között, kik önmagukat e magasztos célra föláldozzák, de még többen, akik fillérek, koronák, aranyak és bankjegyek alakjában téglát és követ, homokot és meszet segítenek összehordani, hogy az elhagyottak menhelye, az első „Szent-József Otthon“ mihamarább fölépüljön. Hálás köszönettel veszünk minden adományt és az isteni Szív lesz bőséges jutalmazója idelent és odafönt; annak az isteni Udvözítőnek, a gyermekek szerető barátjának szíve, aki azt mondotta: „Amit a legkisebbnek az enyémek közül cselekesztek, azt nekem cselekedtetek.“

Szíves adományokat hálás köszönettel fogad: A Szent-József-Otthon Ujpest, Váci ut 80.

M. Tauscher Mária Terézia,
Jézus sz. szivéről nevezett kármelita-apáca.

HIREK.

Munkaközvetítés.

Borbélysegéd kerestetik Zomborba állandó alkalmazásra. Bővebbet kiadóhivatalunkban.

Kályhastanoncok kerestetnek négy évi tanulódőre, teljes ellátással Zomborba, Ugy István kályháshoz.

Fiutanonközvetítés. Kerestetnek az ujjvidéki mesterek részéről négy évi ellátásra a következő iparágakra tanoncok: kefékötő, kőfaragó, mozaik, asztalos, oltárépítő asztalos, aranyozó, képményseprő, könyvkötő, sütő, mézesbabos, kalapos, kötélfontó és üvegkereskedő. Díj nélkül közvetít.

Az ujjvidéki ker. szoc. egyesület.

Két női cipészsegéd, kik a francia sarok és a varrott munkákhoz értenek, állandó alkalmazást nyerhet Walient József női cipésznél Zomborban.

Női szabósághoz angol munkára, tanonc felvétetik Szabadkán, Barth Henriknél I. kör, 68. sz.

Szabó kismunkások kerestetnek zombori előkelő cégekhez.

Tájékoztató.

December 20. Pápai ünnepély a kath. leányegyletben.

— **A nők Kongregációja és a kisebb Kongregáció** dec. 8-án a Szépligeten Szent Szűz ünnepén egyegyed 4 órákor tartja azon jelöltek beiktatását, akik már hat hónapja tagjai a társulatnak. A szent Szűz buzgó tisztelői kéretnek, miszerint megjelenésükkel a szent Szűz iránti tiszteletüket tényleg is kifejezni és az ünnepség fényét emelni iparkodjanak! Kongregációi elüljáróság.

— **Pápai ünnepély Szabadkán.** Szabadka is kiveszi részét a hódolatból. Oszentségének, X. Piusznak jubileumát Szabadkán is megünnepeli az egész katolikus társadalom és pedig e hó 20-án, a katolikus legényegyletben. A rendezőség lelkiismeretes buzgóságából, s az ünnepély iránt minden oldalról mutatkozó nagy érdeklődésből bátran következtethetünk már is arra, hogy az ünnepély sikere méltó lesz az alkalomhoz, mely ünnepésre készlet.

— **Adomány.** A Szabadkai vendéglősök, korcsmárosok, kávéháztulajdonosok és szállodások egylete a helybeli szt. Vince egyesület céljaira 40 koronát adományozott. A kegyes adományért a szegények nevében ezuton is hálás köszönetet mond *Csatalinca Mátyás.*

— **A Kossuth-asztaltársaság karácsonyfa-ünnepéje.** A Kossuth-asztaltársaság e hó 20-án d. u. 3 órakor, saját helyiségeiben, karácsonyfa-ünnepélyt rendez, mely alkalommal 12 szegény iskolás fiut ruház föl téli ruhával. Az ünnepély az asztaltársaság diszkozyülésével lesz egybekötve.

— **Apponyi a kath. autonomiáról.** Budapestről írják: Apponyi Albert gróf kultuszminiszter a kultusztárca költségvetésnek során, a vita bezárása után nyilatkozni fog több igen fontos kérdéssről s ezek között a katolikus autonomiáról is. A miniszter felszólalása valószínűleg már holnap sorra kerül.

— **Katolikus népszövetség.** Az adai népszövetségi szervezet gyűlést tartott, melynek tárgysorozata a következő volt: 1. A népszövetség megalakulásának oka és szükségessége, Szabó Árpád káplán. 2. Az inkvizícióról olvasott fel Fehér Armin kántor. 3. A praktikus keresztény gondolkodásáról — mely a keresztény sajtó s a keresztény cégek pártolásában nyilvánul — ifj. Árpássy János tanító. Elhatározatott, hogy az Ad-vent folyamán minden vasárnap gyűlést tartanak felolvasással. A sajtópártolásra szervekednek. A gyűlés végén új tagok jelentkeztek.

— **Temetés.** Ma temették nagy részvétellel Grosz Sándor dr., volt törzsorvost. Temetésére kivonult a 86-ik ezred Szabadkán állomásozó zászlóaljja, az egész helyőrségi tisztikar, s az ismerősök és barátok nagy száma.

— **Kölcsönös áthelyezés.** A szabadkai kir. törvényszék elnöke Lepadát Milos bácsalmási és Budincz Mihály, helybeli kir. járásbírói segéd kezelőket saját kérelmekre folyó hó 8-ától kölcsönösen áthelyezte.

— **Mind elvitték a legények elejét.** Ma fél 12 órakor hosszú kocsisorban szállították a zombori s a szabadkai közös csapatostek legénységét Boszniába. A zombori állomáson szállottak fel szám szerint 1200-an. Annyi könnyet s oly keserves sirást még nem látott a zombori állomás, mint ekkor. A legénység is zord komolysággal bámult bele az ismeretlen jövőbe a csak néhány keserves nótá volt itt s ott hallható. Ugy értesülünk, hogy előtte való napon meg két különvontat és vitte volna az anyák reménysegeit s a fiatal menyecskék egyedüli támaszait a bizonytalan, szomorú utra. Utánuk nehezen megrakott tehervonatok szállították a kis butyort meg a menaszit.

— **Eljegyzés.** Széchenyi István, asztalosmester, eljegyezte Kudlik András m. á. v. mozdonyvezető leányát Juliskát.

— **Katonai léghajó Vaskuton.** Csütörtökön, december harmadikán fél tíz órakor indult el egy „Szalzburg” nevű léghajó Bécsből és délután három óra 45 perckor leereszkedett Vaskuton. A léghajóban volt egy tábornok, egy kapitány és egy fiatal orvos. Céljuk volt Szabadkát elérni, de a csekély szél miatt Vaskuton leszálltak és vonaton este indultak vissza.

— **A tudomány érdekében.** A Magyar Földrajzi Társaság Tudományos Bizottsága felhívást intézett sz összes törvényhatóságokhoz, hogy a nagy magyar alföld egész területén rendezendő beható tanulmányozás és ezen tanulmány feldolgozásának költségeire vegyenek fel 10—15 évig évi költség-

vetéseikbe valamekkora, de legalább is 1000 korona összeget, ami nem lenne nagy megterhelhetetés a törvényhatóság területén lakókra, mert felosztva ezen összeg, még egy fillér sem jut egy-egy adófizető polgárra. Az ennek fejében elérendő tudományos eredmény, amely hivatva lesz a nagy magyar alföldet híven megismertetni úgy a magyar nép összességével, mint a külfölddel, jóval fontosabb, mintsem, hogy bármely törvényhatóság megtagadhatna hozzájárulását.

— **Örökösök kerestetnek.** Aki a zomborban elhalt Marton Ferenc és Langhammer Anna gyermekei közül Jánost, Gusztávot, Máriát vagy Rozáliát ismeri s tartózkodási helyüket tudja, sürgősen jelentse be Sztolisics István városi adótitkár (Zombor). A gyermekek örökösödési ügyben kerestetnek s a feljelentő illő jutalomban részesül.

— **Schöne Gegend.** Ami kedves demokrata népbolonditónk folyton azt kiabálja a jakabfilléreket hűségesen beszoigáltató, de még nem egészen „öntudatos elvtársak” fülebe, hogy ők nem bántják a vallást, nekik az magánügy, ők csak a papi zsarnokság alól akarják a népet kiszabadítani, a kapzsi papság kezei közül megmenteni. Miként fest az a szabad állam, melyben a demokraták mérik a szabadságot, ahol a vallás magánügy, látjuk Franciaországban, hol most a vörösök és a szabadkőművesek vannak az uralmon. Briand miniszter ur gondolt merészet és nagyot. Megadózta az — imát. Köriratot intézett az iskolák rektoraihoz, melyben fölszólítja őket, hogy szegyhíván az iskolatanácsot, vitassák meg, mily adót kelljen azon iskolásfiukra kivetni, akik a vallásos oktatáson és a vallási gyakorlatokon részt vesznek. Tehát Franciaországban a jövőben azok az iskolásfiúk, akik a vallási gyakorlatokon és ünnepségeken részt vesznek, speciális adót fizetnek. Marcelliben minden egyes imádkozó fiura 30 frank esik évente. „Ez az a szabadság, — mondta egy alkalommal Briand — amelyet én gondolok.” — Kinek kell ez a szabadság?

— **Alapszabály jóváhagyás.** A m. kir. belügyminiszter a kelebíai I. sz. ker. szociális egyesület alapszabályait láttatotta.

— **Mentőink multhavi működése.** A mentő osztály a lefolyt hóban igénybe vétetett a következő eseteknél ugymint: sebzés, sérülés 53, belső bajok 5, betegeknek a kórházba szállítása 16, elmebeteg szállítás 1, tüzhöz kivonulás 4, Hullaszállítás 9, összesen 88 esetben. A folyó évben 1086 esetben, a mentőosztály fennállása (1896. év szeptember 12) óta a mai napig összesen 10 112 esetben működött.

— **Hangok a gyermekkorból.** A folytonos hajszá és küzdelem kevés időt enged a gyermekkor szép napjaira való visszaemlékezésre, de annál nagyobb örömmel tölt el bennünket, ha kevés nyugalmas óráinkban és ünnepi pihenéseinkben a szép gyermekkor emlékeit felidézzük. Különösen a karácsony örömteljes áhitata marad élénk visszaemlékezéseinkben, és ezt a visszaemlékezést teszi erőteljesebbé a karácsonyfa-angyalcsengő, melynek forgalombahozatala a cs. és kir. udvari szállító Konrad János, Brűx 2127. sz. (Csehország) érdeme. Tisztelt olvasóink figyelmét felhívjuk ezen hirdetésre, mely ezen újdonságra vonatkozólag minden közlelőbbi adatot tartalmaz. Nagy képes fűtőjegyzéket fenti udvari cég kívánatra bárkinék ingyen és bérmentve küld.

— **Csöd.** Az ujvidéki kir. törvényszék Dimitrievics István bej. kereskedő, ujvidéki lakos ellen a csödtöt elrendelte. Tömeggondnok dr. Gaál Odön, helyettese dr. Popovics Milivoj ügyvédek.

— **Testvérháboru.** Csernovics József cipész mester és Csernovics Béla pék mester édes testvérek folyó hó 4-én egy csunya testvér harcot rögtönöztek fényes nappal, Csantavér utcáján. Régi rossz viszonyban élnek már egymással évek óta. A látszat arra vallott, hogy régen várták a kedvező alkalmat a heves összecsóllalkozásra. A testvérharcot előbb szóváltás vezette be, majd tettségessé követte. Öire mentek és a sárba taposták egymást, majd Csernovics József beszaladt lakására és egy vaslapáttal jött ki s ezzel kezdte testvérét ütni, mire Csernovics Béla elkapta ellenfelét s ujra öire mentek. Ekkor Csernovics József fia felkapta a vaslapátot és nagybátyját fején, hátán, lábán addig ütötte a míg apja fogva tartotta

testvérét. A veszekedésnek a rendőrvetető megjelenése vetett véget, aki csendesen eltávolította az elpáholt testvért. Nézőközönség volt elég.

Meghonosított francia

szőlőfajokból szüretelt és gondosabban mint saját házában kezelt borokból összeállítva, természetes, hogy minősége a drága francia pezsgőkkel egyenértékű.

KAPHATÓ 256-59-55

minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben.

INNEN-ONNAN.

Tisztujtáskor.

A község házában az egyik ujonnan megválasztott esküdt le akar köszönni.

— Szolgabíró uram! nem tehetem le az esküt; gyomorbaajos vagyok.

— Nem elég ok. Hiszen nem kell mindig inni.

*

A volt bíróné estefelé a szomszédba siet.

— Minek örül annyira, bíróné asszony? Kérde valaki.

— Hát bizony, hogyne örülnék! Letelt a három év. Pedig nem gondoltam, hogy megérem a végét.

NYILTÉR.*

Tekintetes Kiss Gyula óverbászi jegyző, megyebizottsági tag, jegyzőegyleti elnök, s üres óriban gyászszónok ur!

A szegedi kir. törvényszéktől mint sajtóbiróságától vettük a következő végzést: „15901/Bf. 1908. szám. Nyomatvány utján elkövetett rágalmazás vétségével terhes Futó Ferenc és társai bűnügyének iratait az ujvidéki királyi törvényszék vizsgálóbírája azzal a jelentéssel terjeszti be, hogy a főmagánvádló a vádiratát a törvényes idő alatt nem adta be. — Végzés. — Ennek folytán ebben a bűnügyben további eljárás a B. P. 277 §-a értelmében megszüntetettik; s a B. P. 482 §-a értelmében köteleztetik Kiss Gyula magánvádló, hogy a felmerült 50 kor. 80 fillér bünygyi költséget a királyi államkincstárnak 15 nap alatt végrehajtás terhe alatt fizesse meg.”

Eloolvastván a fenti végzést, a következő kis történet jutott eszünkbe: Az egyszeri dadogós juhászbojtárnak sehogy se volt inyére a vezérkos viseelkedése. Hogy megfékezze, móresre tanítsa az önértetes, mindenben föltétlenül meghajolni nem akaró vezérkóst, a bojtárka gondolt merészet s nagyot, a kos szarvára kötött istráng másik

* Az e rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

végét saját derekára erősítette. De egyszerre csak megbokrosodván a kos, nagyot ugrik, kirántja a bojtárka lábait alól a talajt és cipeli, husza-vonja, árkon bokron, hepe-hupán keresztül maga után, miközben a kos után való hempergése alatt, a bojtárka fölénye érzetében így monologizál: m. m. mo... mo... most a... a... aakadtál e... e... embe-re dre m. ma... ma... majd me... me... meg... megtanítalak é... é... én e... e... ember... s... s... sé... ségre.

Szegény bojtárka! Nem lát ön itt valami analógiát? Mi igen; s bizonyára mások is. Hát hol az a büszkén hirdetett kurázsija? Elszórta talán? Avagy lovagias dolognak tartja ön másokat bíróság elé hurcolni, s mikor kenyértörésre kerülne a dolog, nagy-urri fölényvel kerekét oldani? Nem az egyszerű zsidógyerektől tanulta ön a lovagiasságot, aki folyton illetéknél molesztálta apját: Tátilében én is elmegek háboruba! — Mi a fittyf... i csinálnál te a háboruba? Hát csak én is meglünék egyet-kettőt! — De hátha téged meglünék? — Miért engem? nem bántottam én senkit!?

Hát ilyen az a fennen hangoztatott méltó ellenfél? De hát lássa, mi nagyon jól ismertük a „nemes“ ellenfelünket, meg is mondtuk, ugyebár, jól előre, hogy „befagy.“ Brrrr — ugye hideg van? Igazi urigunyában azonban ily körülmények között nagyon melege érez az ember. Ön nem? De lássa, miért nem körültekintőbb? Bizonyára a régi perrel való fenyegetőzése is azért fagyott be, mert télviz idejére esett volna annak eldöntése.

Ilyen gyenge délszaki csemetékre igen ajánlatos — ne felejtse el, jövőben bizonyára hasznát veheti — a nyár üde játékony melege. Különbö ennek dacára is igazán irigylésre méltó ember ön, Kiss stb. ur! November 15-ikétől még nagyobb önérettel vághatja szemébe ellenfelének: „nincs ügyed elintézve“, mert ön régi, bíróilag „elintézett“ ügyeihez ez alkalommal, egy újabbat volt szerencsés csatolni. Gratulálunk!

De azért ne hagyja magát, csakugy mint a fenti bojtárka, különösen a mig Kula felül szoritják, mert igaz-e? az igazi ur minden oldalról ur! Drága egészségére azonban kérjük, vigyázzon, nehogy lelkünk terhére önnel is történjék valami galiba, mert nem tudjuk, hogy hol találkozunk önhöz méltó dicshimnuszokat zengő gyászszónok, ami igazán nagy kár lenne.

Kiss ur! Ugye ön ur módon elintézte; ezennel mi is önnel — a miénket.

Okér, 1908. december hó 4-én.

Futó Ferenc, rk. plébános.	Csolakovics Dragutin, gör. kel. plébános.
Dr. Kurtz Fülöp, községi orvos.	Dietrich Jakab, bíró.

Nyilatkozat.

A Szabadkai Faipar Részvénytársaság igazgatósága és felügyelő-bizottsága a „Magyar Pénzügy“ folyó évi december hó 3-iki számában megjelent közleményre vonatkozólag kijelenti, miszerint ezen részvénytársaságnak számszerűleg közölt vesztesége rossz indulatu koholmányon alapul, mit a folyó évi december hó 31-én záródó üzletév mérlege igazolni fog.

Kelt Szabadkán, 1908. évi december hó 5-én.

A Szabadkai Faipar Részvénytársaság igazgatósága és felügyelő-bizottsága.

Karácsonyi vásár!

Ideiglenes nagy árleszállítás karácsonyra!

Kiváló jeles könyvek teljes új példányokban

— 50—90% engedménnyel. —

Alkalmi vétel

közérdekű művek, mesekönyvek, ifjúsági iratok és képeskönyvekből.

Diszes levélpapírok dobozokban, emlékkönyvek, képes levelezőlap-albumok, tintatartók, írómappák, iskolai táskák és irodai felszerelések nagy választékban és legjutányosabb árak mellett kaphatók

HEUMANN MÓR

könyvkereskedésben

Szabadkán, főtéren, Szentháromsággal szemben.

Tessék meggyőződni róla.

hogy nem felültetése a könyvvásárló közönségnek, mert most érkezett 5000 darab könyv, amely csak karácsonyig minden elfogadható áron eladatik.

Képes könyvek, mesés könyvek, ifjúsági iratok, olvasmányok, szépirodalmi és egyéb diszművek teljesen új állapotban. — Nagy választék

levélpapír ujdonságokban,

emlékkönyvek, levelezőlap- és fénykép-albumokban, festő dobozokban, írásztal felszerelésekben. Nagy választék olvasó és mesés szép

karácsonyfa díszekben

Krécsi A. Nándor

könyv- és papírkereskedésben Szabadka, Deák-utca, Kiskápolnával szemben.

Tessék a cégre figyelni! — Villamos megállóhely.

IRODALOM.

= Uj könyvek. Az ifjúság körében ma járványként terjedő fantasztikus detektív regényeknek s az ezeknél még sokkal veszedelmesebb pornografikus munkáknak egyetlen ellenszere a szépen megírt s művészi kiállítású, jó irányú ifjúsági irat. Azoknak káros hatásait csak az emezekből kiáradó sok szellemi haszon ellensúlyozhatja. Szépen megírtnak s művészi kiállításúknak kell azonban lenni az erkölcsös hatások előidézésére szánt munkának, mert e tekintetben ellenfeleink már a gyerekeket is elkényeztettek s érdekesül és széppel potolván a jót, esztétikai igényeiket fölszigázták.

A Szent-István-Társulat ily irányú karácsonyi ujdonságai kielégítik a legkényesebb kívánságokat is. Kiállítás dolgában nem kell szégyenkezve félre huzódniok egy magyar nyomda produktumai mellett sem, a tartalom s a megírt talpraesettségeről pedig kezesség a szerzők irodalmi multja. Károly Ignác könyve az igaz életéről szól. Fejtegeti mindazokat az erényeket és bűnöket, s mindazon erényekre és bűnökre csalogató alkalmakat, a melyekért és a melyekkel a mai társadalmunkbeli fiúknak küzödniök kell. Megnyugtat, felvilágosít, lelkesít, erős akaratot támaszt, nagy elhatározásokat ébreszt. Kellemes előadási módja szórakoztat; nagy igazságai, sulyos érvei a lelkekben világosságot gyujtanak. Nem morális elvek száma, felsorolása és taglalása e munka, hanem végig lebilincselő s kis olvasói körében a legszebb eredményekkel biztató olvasmány. Nem élet-elvek fejtegetése formájában, hanem megkapó erővel s nagy művészettel megírt regények keretében ajánlja és lopja bele az ifjúság lelkébe a Károly Ignác könyvének tanulságait Dickensnek Kis Dorrit s Bokor Malvinnak Szirányi család című regénye. Naivitás volna tőlünk Dickent felfedezni és ajánlani. Regényeiről minden litterátus ember tudja, hogy azok a nemes élvezeteknek gazdag forrásai s a Szent-István-Társulatnak e regények átdolgoztatása által már eddig is elért eredményei a legkedvezőbb hangulatot készítették elő az ujonnan átültetett regény fogadtatáshoz is. Bokor Malvin munkája igen jól illik, a Dickens regény mellé. A munka becsületét és dicsőségét hirdeti, s a mi társadalmunkból vett mese kibogozása közben iparkodik az olvasó szívébe csepegtetni a Dickens regények állandó tanulságait és elveit.

Becsület, szorgalom, vallásosság az alap-gondolatai az eddig felsorolt munkáknak, a hazának s multnak szeretete szól a Szent-István-Társulat ifjúsági iratainak legsikerültjéből. Andor József Nagy Lajos életrajzából. A történetíró tárgyzeretete, a jó hazafi kemény magyarsága s a belletristának hajlékony és kifejező tolla folytak össze ennek a szép könyvnek megírására. A történelmünk fensége előtt való meghódolás, tanulságainak átvétele és felhasználása, a hazafiui nemes érzelmek gondos ápolása s a hagyományokhoz való törhetetlen ragaszkodás szállnak e könyv lapjairól az ifjúság fogékony lelkébe s a szép eszmék útját könnyíti az előadás bája, a nyelvnek ódon zamata. Andor

József könyvének méltó pendantja Szepessy László verskötetete. Nagy részét ismerjük már a Hit és haza költeményeinek, mert hiszen katolikus ünnepéleinknek ma jóformán egyetlen poétája Szepessy László, mégis mikor így együtt látjuk azokat, lépten-nyomon új költői erőt, lelkesedést, kifejezésbeli szépségeket találunk bennük. Nem hisszük, hogy a Szent-István-Társulat Szepessy köteténél kapósabb karácsonyi ajándékkal kedveskedhetett volna a katolikus ifjúságnak.

REGÉNY.

JAPÁN MESÉK.

Japán eredetiből fordítja: Bibó Bige György.

IV.

Hanao Hokilcsi.

(Egy japán író neve.)

A japán irodalom híres férfiai közé tartozik Hanao Hokilcsi is. A Tokugava uralkodók korában élt.

Fiatal korában valami szembaja támadt s bár orvoshoz fordult ugyan, mégis, mivel az orvos tudománya akkor nagyon elmaradott volt, teljesen megvakult.

A vakság, ha valaki gazdag, még elviselhető valahogy, de ha szegény, bizony maga magának kell eltartani magát.

Es az ilyen számára más foglalkozás nem igen van, mint: utcai éneklés vagy massirozás.

Es a massirozás a vak ember részére nem éppen a legjövendelmesebb foglalkozás — botra támaszkodva, vagy valamely gyermektől vezetve kiabálja:

„Massirozó. Az egész test csak hatvan fillér.“

Es Hanao, a ki sem egyiket sem másikat nem tanulta, s alkalmas embere pedig nem volt reá, fel is hagyott vele.

Hanao gyermekkorától fogva olvastott fel magának, s a hallott dolgok nagyon tetszettek neki. Mivel pedig jó emlékező tehetsége volt, a hallott dolgokat azonnal meg is tanulta. 15 éves korában elhatározta, hogy az irodalommal fog foglalkozni. Ezért Edoba ment és ott egy híres mester tanítványa lett.

Miután tehetsége és szorgalma volt, nagyon hamar megtanulta a japán irodalmat. Ekkor ő nyitott az ifiaknak iskolát. Nagyon hamar sok tanítványa lett, akiket a régi irodalomra tanított.

Hanao maga is, mint a régi iskolába tartozó író, nagy nevet vívott ki magának. Az ő műve volt a *Gunso-Kuidzso*, a mely 2850 kötetből állott. Vak íróként bámulatos munka!

Egy nyári estén tanítványainak a Gendzsimunogotai című művet magyarázta. A tanítványok lámpa mellett olvastak, midőn hirtelen az ablakon befújó szél a lámpát kioltotta.

Miután látni nem lehetett, szóltak a mesternek.

„Kérünk várj egy kicsit.“

„Miért?“ kérdezte Hanao.

„Mert kialudt a lámpa“ felelének a tanítványok.

„Valóban — válaszolt a vak mester — akik látnak, tehetetlenek! Ime, nincs világosság s nem tudnak tanulni.“

Szóllott s bizony nagy igaza volt.

(Folyt. köv.)

A Bácskai Napló-nak

azok a legjobb barátai, akik nemcsak akkor hivatkoznak rá, amikor valamely közleményről van szó, hanem akkor is, amidőn HIRDETÉSEI ALAPJÁN bevá-
--: sárlásukat eszközlik. --:

Kőműves és ácsmeisteri vizsgára

biztos sikerrel készít elő
Gombos Lajos építési irodája
(Bárány-köz, Kecskés-ház mellett).

Továbbá elvállal tervezéseket és leszámolásokat, valamint építkezéseket is jutányos áron. 561-20-17

Ujdonság! Feltűnésteltető!

Törvényesen védve. Bejegyzett minta.

1. sz. Ragyogó karácsonyfa angyalcsengő

teljesen fémből, 6 aranyozott angyallal, 30 cm. magas. Összetörhetetlen karácsonyfacsengő. Kifogástalan működésért jótállás. Legszebb és legújabb karácsonyfadisz, mely egy keresztény családban sem hiányozhatik.

A 3 gyertya melege a szerkezet lendítőkerékét mozgásba hozza és ezáltal a ráerősített javított acélpálcák a 3 harangra ütnek és kellemes ezüstcsengést hallatnak, mely ifjat és öreget áhítatos karácsonyi hangulatba ringat. Ára dobozzal és használati utasítással bérmentve az összeg előleges beküldése mellett dronkint

K 1.50

3 drb K 4.— 6 drb K 7.50 12 drb K 13.50
4 drb K 5.20 9 drb K 10.80 24 drb K 26.50
Utánvétellel 20 fillérrel több.

2. sz. Ugyanaz a karácsonyfa angyalcsengő, legegységesebb, legfinomabb nikkelezett kivitelben, csavart haranglábakkal és 3 gyönyörűen fénylő ezüst lametta virággal, melyek a gyertya meggyújtása után csodaszép fény sugarakat lövelnek szét, dobozban, használati utasítással, bérmentve az összeg előleges beküldése mellett darabonkint

K 2.—

3 drb K 5.50 6 drb K 10.50 12 drb K 20.25
4 drb K 7.25 9 drb K 15.50 24 drb K 39.50
Utánvétellel 20 fillérrel több.

Aki fenti csengőkből egynél több darabot rendel, 10 drb válogatott művészi látképes levelezőlapot kap, köztük karácsonyi és újévi kártyát, melynek darabját mindenütt 10-12 fillérrel árusítják. 592-7-6

Becszerelés megengedve, vagy a pénz vissza, tehát kockázat kizárva!

Rendelések idejekorán intézendők:

cs. és kir. udvari szállító **Konrad János,**
Brüx 2127. sz. (Csehország).

Kérje nagy képes legújabb főrajgyékemet 3000 ábrával, melyet azonnal ingyen és bérmentve küldök. — Magyar levelezés.

KÁVÉ GŐZPÖRKÖLDE

BÜNT KÖVET EL

minden házi asszony a családján, ha nem a „Szultán“ keverék Sugár-féle „Szultán“ pörkölt kávéból — mely 4-féle legjobb faj kávéból van naponta frissen pörköltve — használ háztartásában.

„Családi boldogság, megelégedés lesz érte a jutalom“.

Ugyanott kapható és megrendelhető 5 kiló vételnél:

1. rendű cuba kávé . . . 1 frt 85 kr.
Mocca, arabiai . . . 1 frt 70 kr.
Jáva valódi . . . 1 frt 65 kr.
Ceylon cuba . . . 1 frt 70 kr.

Postacsomagok bérmentve kapható: **Sugár Manó** fűszer- és csemege-kereskedésében Szabadka, Rudics-utca (saját ház).

KÁVÉ GŐZPÖRKÖLDE

Színházi előadás után

KABARÉ

az „Otthon“ kávéházban.

Rétay és Benedek
oltáregyleti szállítók
egyházi műparintézete
Budapest, IV. ker., Váci-utca 59.

Miseruhák, zászlók, lobogók, oltárfelszerelvények, csillárok, keresztúti és oltárképek, valamint mindennemű templom- és kápolna-berendezések előállítása.

Műintézetünk vállalkozik a templomok teljes belső megújítására, stilszerű kifestésére, az oltárok stb. renoválására és aranyozására kedvező feltételek mellett.

Készít stilszerű oltárokat, szószék, gyónószékek és domborművi stációképeket.

Árjegyzéket, költségvetést, mintákat és tervrajzokat készséggel küldünk. 281-47

KÉRJE

ingyen és bérmentve gazdagon illusztrált főrajgyékemet 3000 képpel órákról, ezüst- és arany-neműekről.

ELSŐ ÓRAGYÁR BRÜXBEN
Hanns Konrad
cs. és kir. udvari szállító Brüx Nr. 545
(Csehország.)

Valódi svájci nikkel-anker-remontoár óra Roskopf-patent rendszer 5 kor., 3 darab 14 kor. Bejegyzett „Adler-Roskopf“ nikkel-anker-remontoár óra 7 kor. Valódi ezüst remontoár óra, nyitott 8 kor. 40 fillér. Nikkel ébresztő-óra 2 kor. 90 fillér. 3 darab 8 kor. Nincs rizikó! Kicszerelés megengedve, vagy pénz visszafizetdik. 560-10-9

Kereset bárki részére!

Házi munkások keresetnek gyors kötőgépeinken való kötésre. Távolság nem határoz, mi eladjuk a kötött munkát. 180-57

Thos. H. Whittick és Tsa
Prága, Franzens-Kai No 6-708.

11094/1908. tkv. sz. 667-1-1

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. törvényszék közzhírrá teszi, hogy a „Szabadkai Takarékpénztár és Népbank“ végrehajtatójának 220 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék (a szabadkai kir. járásbíró) területén levő, Szabadka városban, a szabadkai 13842. szám betétben A 12672/2. hrsz. alatt foglalt III. kör, 808/a számú lakház és 116 négyesszögöl udvarra az árverést 1440 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1908. évi december hó 24. napjának d. e. 9 órájkor a kir. törvényszék 22. számú árverési helyiségében megtartandó árverésen a megállapított kikiáltási ár 1/2-adi részén alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok bécsárának 10%-át vagyis 140 koronát az 1908. évi XVI. t.-c. 25. §-a értelmében készpénzben vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. számú igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott közzéhoz letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadka, 1908. évi szeptember hó 30-án.
A kir. tszék mint tkvi hatóság.
Domány, kir. tszéki bíró.

Második kiadás!

Keves röpirat éri Magyarországon a második kiadást. Ezen kevesek közé tartozik a

„SZÓIMÁDÁS.“

című politikai röpirat, mely első kiadásában 120,000 példányban kelt el, s most újabb 15,000 példányban jelent meg.

A „Szóimadás“ ára 20 fillér.

10 példány 1 korona 80 fillér.
Kapható: kiadóhivatalunkban.

Hirdetéseket

jutányos áron felvesz lapunk kiadóhivatala Rákóczi-utca 20. szám.

A pécsi országos kiállításon legelső díjjal, állami arany éremmel kitüntetve.

Angster József és Fia

orgona- és harmonium-gyár
PÉCS.

Ajánljuk kitűnő hangú és erős szerkezetű légnymatú (pneumatikai) orgonáinkat igen jutányos árák mellett művészi kivitelben.

Raktáron kitűnő hangú harmoniumok minden nagyságban (170 koronától 1000 koronáig).

Mindennemű javításokat, hangolásokat és átépítéseket olesón vállalunk.

Árjegyzéket kívánatra ingyen küldünk.

Alapított 1867. évben. 245-49

Légnymatú és electro berendezések.

Kereskedők

részére szükséges pénztári bároák 100 lappal, számozva és fűzve 100 darab 16 kor.

Jegyzékek

céglapirat nélkül 100 darabonként 30 fillérért kaphatók a:

Szent Antal Nyomda- és

Irodalmi-vállalat mint szövetségesei IV., Rákóczi-utca 20.

Sütőde áthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy helyben, II-ik körben levő

SÜTŐDÉMET

VI. kör, Petőfi-utca (baromfi-piac sarok) saját házámba

helyeztem át,

hol azt a mai kornak teljesen megfelelően rendeztem be és naponta többször friss sütemény, fehér és rozskenyér kapható.

A közönség részére sütés naponta kétszer, reggel 7 órakor és d. e. 10 órakor. Hétfőn sütés d. e. egyszer 10 órakor.

Elsőrendű gőzmalmi liszt eladás.

A n. é. közönség jóindulatába ajánlván magamat, maradok teljes tisztelettel

Kunzabó Mihály
sütőmester.

488-43-35

Papi ruhák.

Van szerencsém a nagyságos és főtisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy az őszi és téli időnyre való fekete, szintartó papi szöveteim megérkeztek s azokat üzletemben nagy választékban raktáron tartom s igyekszem úgy mint eddig, ezen-tul is megrendelőimnek teljes bizalmát és megelégedését kiérdemelni.

Vidéki megrendelésnél elég egy minta reverenda vagy ruha beküldése is; kívánatra azonban saját költségemen a helyszínére személyesen kiutazom.

Templomi miseruhák elkészítését, valamint azok javítását is jutányos árban vállalom.

Üzlet: Nemzeti Casinó épülete mellett levő Balog György-féle ház. Vesselényi-ut.

Hadnagy István.

papi és polgári szabó.

159-115

Egy ház

mely áll 4 szobából és a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel együtt más vállalat miatt

ELADÓ.

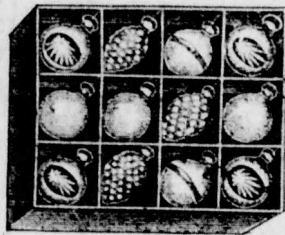
Bővebb értesítést ad a tulajdonos

Radasics T. József

VI. kör, Halasi-ut 218.

636-10-3

LEGUJABB ÜVEG KARÁCSONYFADISZ

12 db válogatott, színes és ezüst üveggolyó és gyümölcs gondosan dobozba csomagolva, a tárgyak nagysága és kivitele szerint

K - .40, - .50, - .60, - .70, - .80, 1. - 1.30,

2. - 6 darab dobozban nagyobb kivitelben K - .60, - .80, - .90. Összeállítások 24 darabból K - .80, 1. - 1.20, 36 darabból K 1.35, 1.60, 2. - 48 darabból K 2.10, 2.50, 2.60, 60 darabból K 2.20, 2.80, 3.20. 3 darab üveg léggömb K - .50. Karácsonyfa-angyalka K - .40, - .50, - .60. Lametta (Angyalhaj) arany vagy ezüst, borítékonként K - .6. Díódrót (csemegetartó) 100 darab K - .20. Karácsonyfa-gyertyácskák 24 darab dobozban K - .50, - .60, nagyobbak 15 darab dobozban K - .58, - .75. Gyertyatartók tucatonként K - .50.

Szétküldi a pénz előleges beküldése mellett, 2 koronán felül rendeléseket utánvétellel a

cs. és kir. udvari szállító **Konrad János**

kivitelű háza, Brúx 2128. sz. (Csehország).

Nagy képes főrajegyzék kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve. 593-7-6 Magyar levelezés.

Keresztény cégek.

Pártoljuk a keresztény kisiparosokat és Kereskedőket.

Abrasic Mihály

bádogos. Szabadka, I. Kazinczy-utca 83.

Balázs Piri Kálmán

szijgyártó és nyerges. Szabadka, VI. kör, Halasi-ut 210. szám.

Csajkás Lajos

órász és ékszerész. Szabadka, VI. kör, Deák-utca 18. szám, Szombathy Károly fényképész mellett.

Dániel A. József

cserepályharaktára. Szabadka, VI. Harmat-utca 275. Telefonszám 148.

Deák István épület-műlakatos

és gépjavító üzlete Szabadkán, Kállay Albert-utca, Prokesch-palota. Elvállal épület-ajtók és ablakvasalást, rácsokat, sírkereteket, szivattyús kutakat, varrógépeket és kerékpárok szakszerű javítását, szobacsengők és telefon bevezetést és javítást.

Fekete Dezső és Társai

Palatinus-Bartus, kőfaragó és szobrász Szabadka, I. kör, Deák-utca 68. sz.

Fekete, Temunovits és Társai

kézmű- és divatáru kereskedése. Szabadka, VII., Szt-István-tér 10. Telefonszám 371. Legelőbb bevásárlási forrás.

Fimpl István

cukrász. Szabadka, VI., Deák-utca 3. Telefonszám 206.

Fierst István

cukrász. Szabadka, I., Eötvös-utca 85. Telefonszám 381.

Fuszek M. utóda Amon Irma

virágcsarnoka. Szabadka, I. kör, Egressy-utca, a színház mellett.

Gál Péter dísztetkezési vállalat.

Szabadka, VI. kör, Deák-utca 4. szám.

Gálik János

bádogosmester. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 1.

Kovács Béla és Társa

varrógép- és kerékpár-kereskedése. Szabadka, Kazinczy-utca.

Kövecz Erzsébet

női kalapárus. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 22. szám.

Kuthy György fiai

husesarnoka. Szabadka, I. kör, Deák-utca 64. szám.

Milánkovics András

kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VI., Deák-u. 18. Telefonsz. 377.

Moldoványi József

dísztetkezési vállalat. Szabadka, VI. kör, Deák-utca 5.

Morvai Antal és Novák Mihály

motorerőre berendezett márvány-, mozaik- és cementáru-gyára. Szabadka, (VIII. kör, Erzsébet-utca, a vasúti indóházzal szemben).

Milánkovics Simon

férfiszabó. Szabadka, IV., Rákóczi-u. 22.

Siflis Gyula

hentesáru-üzlete és füstöldéje. Szabadka, VI. kör, Deák-utca 1-2.

Szalay Gyula

esztergályos. Szabadka, I., Damjanich-u.

Szombathy Károly

fényképész. Szabadka, VI., Deák-u. 3.

Sztipics Albert épület- és műlakatos.

Szabadka, VI. kör, Petőfi-utca 80-ik szám (Dohány-féle ház).

Tumbász Ferenc

kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VII., Szt-István-tér 358.

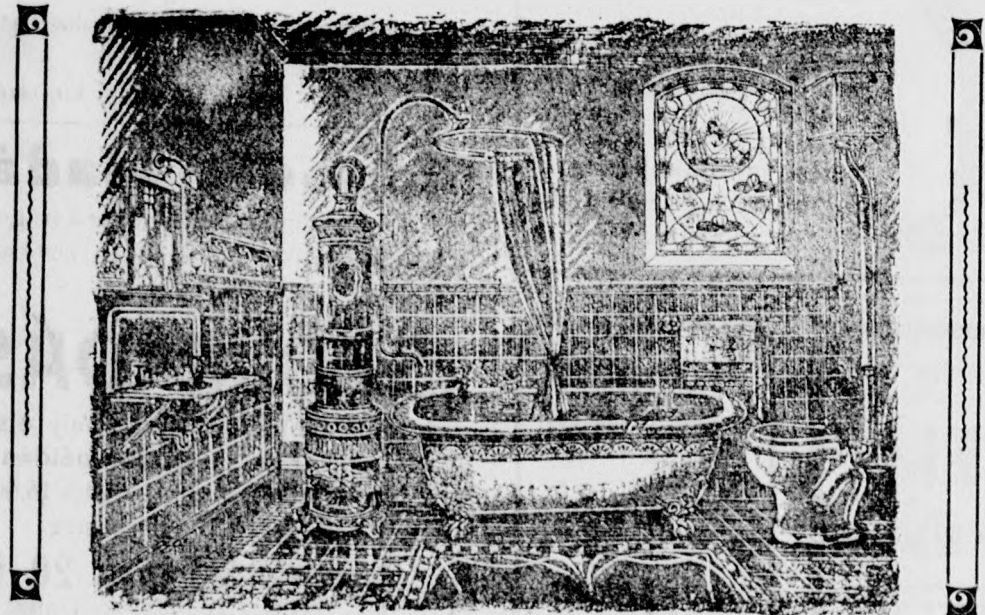
Vukovits Gerő

norinbergi-, rövid-, díszmű-, női- és uridivatáru-üzlet. Szabadka, I., Deák-utca, Vermes féle házban.

WEISZ JÁNOS ANTAL

villany-, gáz- és vízvezeték-felszerelési műhelye és üzlete

SZABADKÁN, Eötvös-utca, Csillag-ház.

Villanyfelszerelési cikkek.

Vízvezeték-, fürdő- és klozet-berendezések.

Költségvetés ingyen. Gyári árak.

18-78